

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 093095 17 Gž
Brčko, 13.11.2017. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Kalić Ilje kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Nedić Srđana kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice K. A. iz B. zastupane po punomoćniku O. Č., advokatu iz B., protiv tuženog „E. O.“ d.d. S. zastupanog po zakonskom zastupniku M. D. i advokatskom društvu M., Ma. & p., radi naknade štete, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 093095 15 P od 12.06.2017. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 13.11.2017. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog „E. O.“ d.d. S. u dijelu kojim pobija presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 093095 15 P od 12.06.2017. godine u pogledu dosude nematerijalne štete na ime pretrpljenih fizičkih bolova u iznosu od 1.790,00 KM, na ime pretrpljenog straha u iznosu od 2.535,00 KM, na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog naruženosti u iznosu od 2.000,00 KM kao i u pogledu dosude materijalne štete u iznosu od 870,60 KM SE ODBIJA i prvostepena presuda POTVRĐUJE u dijelu prvog stava izreke kojim su ovi iznosi dosuđeni tužiteljici na ime naknade nematerijalne i materijalne štete (sa zakonskom zateznom kamatom na iznos nematerijalne štete od 12.06.2017. godine kao dana presuđenja do isplate i sa zakonskom zateznom kamatom na iznos materijalne štete od 12.11.2015. godine kao dana podnošenja tužbe do isplate) i dijelu drugog stava izreke kojim je tuženi obavezan da tužiteljici pored isplaćenog iznosa na ime naknade materijalne štete isplati i iznos od 400,60 KM, dok se žalba tuženog u dijelu kojim prvostepenu presudu pobija u pogledu dosude nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog umanjavanja životne aktivnosti u iznosu od 14.000,00 KM USVAJA i prvostepena presuda UKIDA u prvom stavu izreke, u dijelu dosude tog iznosa, kao iznosa koji tužiteljici pripada za ovaj vid nematerijalne štete, UKIDA u drugom stavu izreke u dijelu kojim je tuženi obavezan da tužiteljici na ime naknade nematerijalne štete isplati iznos od 9.825,00 KM i UKIDA u trećem stavu izreke (u odluci o naknadi troškova parničnog postupka) i u ukinutom dijelu predmet se vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odlučeno je na slijedeći način:

„UTVRĐUJE SE da je tužiteljica K. A. iz B. povodom saobraćajne nezgode koja se dogodila dana 29.08.2014. godine oko 13,15 časova na magistralnom putu M-1.8 u mjestu P., kod benzinske pumpe „P.“, pretrpjela nematerijalnu štetu zbog fizičkih bolova u iznosu od 1.790,00 KM, zbog pretrpljenog straha u iznosu do 2.535,00 KM, zbog duševnih bolova zbog naruženosti u iznosu od 2.000,00 KM, te zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjena opšte životne aktivnosti u iznosu od 14.000,00 KM, što ukupno iznosi 20.325,00 KM, te materijalnu štetu u vidu troškova liječenja u iznosu od 870,60 KM.

OBAVEZUJE SE tuženi „E. O.“ DD S. da tužiteljici K. A. iz B. na ime naknade nematerijalne štete isplati novčani iznos od 9.825,00 KM kao razliku između stvarno nastale nematerijalne štete od 20.325,00 KM i isplaćenog iznosa od 10.500,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 12.06.2017. godine kao dana presuđenja pa do isplate u roku, da joj na ime naknade materijalne štete isplati novčani iznos od 400,60 KM kao razliku između stvarno nastale materijalne štete od 870,60 KM i isplaćenog iznosa od 470,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 12.11.2015. godine kao dana podnošenja tužbe, a sve u roku od 30 dana od pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Tuženi je dužan tužiteljici naknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.735,78 KM u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Navedenu presudu žalbom pobija tuženi (u cjelosti) zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog pogrešne primjene materijalnog prava i odluke suda o troškovima parničnog postupka i predlaže da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odluku ili da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev tužiteljice u cijelosti a u svakom slučaju da se tuženom dosude troškovi sastava žalbe i troškovi takse na žalbu.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14), ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga:

Kako proizilazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je odlučio kao u prvom stavu izreke jer je tužiteljica u saobraćajnoj nezgodi koja se dogodila dana 29.08.2014. godine u P. pretrpila povrede (lake i teške tjelesne povrede) zbog kojih povreda je prema nalazima vještaka ortopeda dr. H. D. i vještaka neuropsihijatra dr. B. D. trpila fizičke bolove, strah i duševne bolove zbog umanjena životne aktivnosti od 28% i zbog naruženosti, čija dužina trajanja i intenzitet opravdavaju dosudu novčane naknade u iznosima i to: na ime fizičkih bolova iznosa od 1.790,00 KM, na ime straha iznosa od 2.535,00 KM, na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog naruženosti iznosa od 2.000,00 KM i na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjena životne aktivnosti iznosa od 14.000,00 KM, pa joj na ime naknade nematerijalne štete pripada, kao pravična novčana naknada, ukupan iznos od 20.325,00 KM, prema Orijentacionim kriterijima koji se primjenjuju u postupcima pred sudovima Distrikta od 01.04.2016. godine i prema odredbi člana 200 Zakona o obligacionim odnosima, a kako je tuženi tužiteljici na ime naknade nematerijalne štete isplatio iznos od ukupno 10.500,00 KM, našao je prvostepeni sud da je tuženi dužan njoj, na ime naknade ove štete, isplatiti još iznos od ukupno 9.825,00 KM (prema drugom stavu izreke), kao razliku između stvarno nastale nematerijalne štete i isplaćenog iznosa, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja (12.06.2017. godine) do isplate, a kod toga da je tužiteljica u saobraćajnoj nezgodi pretrpila i materijalnu štetu u vidu troškova liječenja u iznosu od ukupno 870,60 KM, da je tuženi dužan i ovu štetu tužiteljici nadoknaditi na osnovu odredaba članova 155, 190 i 193 Zakona o obligacionim odnosima, odnosno da je dužan njoj isplatiti još iznos od 400,60 KM (prema drugom stavu izreke) kao razliku između stvarno nastale materijalne štete u iznosu od 870,60 KM i isplaćenog iznosa od 470,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od podnošenja tužbe (12.11.2015. godine) do isplate.

Odluku da tuženi nadoknadi tužiteljici troškove parničnog postupka u iznosu od 1.730,78 KM prvostepeni sud je, prema obrazloženju presude donio primjenom odredbe člana 119 stav 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine „s obzirom na postignuti uspjeh stranaka u sporu“.

Kada obrazlaže žalbene razloge zbog kojih pobija prvostepenu presudu tuženi u suštini ukazuje da pravilnom primjenom materijalnog prava na utvrđene činjenice nije bilo mjesta da se u ovom postupku tužiteljici dosudi naknada štete kod činjenice da je tuženi tužiteljici na ime naknade nematerijalne štete (prema medicinskoj dokumentaciji tužiteljice) već isplatio iznos od 10.500,00 KM, a da tužiteljica u ovom parničnom postupku nije dokazala postojanje uslova iz odredbe člana 200 Zakona o obligacionim odnosima za dosudu i iznosa koje u ovom sporu traži na ime naknade za navedene vidove nematerijalne štete „jer je vještak ortoped previsoko utvrdio intenzitet i trajanje fizičkih bolova, vještak neuropsihijatar u pogledu pretrpljenog straha nije cijenio samo onaj strah koji je posljedica saobraćajne nezgode („i ranija psihička stanja tužiteljice su uticala na intenzitet i trajanje

straha nakon saobraćajne nezgode“), jer su se u pogledu procenta umanjenja životne aktivnosti izjašnjavala dva vještaka medicinske struke (vještak ortoped i vještak neuropsihijatar) koji su paušalno utvrdili procenat umanjenja a prvostepeni sud je u konačnici procenat umanjenja životne aktivnosti kod tužiteljice utvrdio „prostom matematičkim sabiranjem utvrđenih procenata od vještaka umjesto da je izvršeno usaglašavanje nalaza radi utvrđivanja ukupnog procenta umanjenja“, pa je prvostepeni sud prihvatanjem nalaza i mišljenja vještaka, bez dovođenja dokaza vještačenja u vezu sa ostalim dokazima, postupio suprotno članovima 154 i 200 Zakona o obligacionim odnosima kada je našao da tužiteljici pripada pravo na naknadu za pretrpljene fizičke bolove, pretrpljeni strah, pretrpljene duševne bolove zbog naruženosti i pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti kako je to utvrdio prvim stavom izreke pobijane presude, a da sa aspekta sadržaja odredbe člana 193 Zakona o obligacionim odnosima nije bilo mjesta usvajanju zahtjeva tužiteljice za naknadu materijalne štete, jer je prema stavu 2 ovog člana štetnik dužan nadoknaditi troškove liječenja od zadobijenih povreda i druge potrebne troškove u vezi sa liječenjem a tužiteljica nije dokazala da je iznos koji u ovom sporu traži (na ime naknade materijalne štete), izdatak koji je nastao u vezi sa liječenjem („priloženi računi sami za sebe ne predstavljaju dokaz“) i ukazuje da je upitna i dosuda zakonske zatezne kamate na iznos dosuđene naknade za ovu štetu od podnošenja tužbe, jer je visina ovog vida štete postala poznata danom donošenja prvostepene presude.

U pogledu odluke prvostepenog suda o naknadi troškova postupka tuženi žalbom ukazuje da odluka o naknadi troškova parničnog postupka nije pravilna, „obzirom da sud nije odlučio o troškovima postupka tuženika koje je blagovremeno postavio pa je odluka koju je prvostepeni sud donio, donesena povredom odredaba parničnog postupka s obzirom na činjenicu da tužiteljica nije u cjelosti uspjela u parnici i s obzirom na usaglašeno pravno shvatanje Panela za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti, od 30.01.2014. godine“.

Ovaj sud nalazi da tuženi navodima žalbe nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost odluke prvostepenog suda u dijelu kojim je tužiteljici zbog pretrpljenih fizičkih bolova (kao posljedice povređivanja u saobraćajnoj nezgodi koja se dogodila dana 29.08.2014. godine u P.), zbog pretrpljenog straha i pretrpljenih duševnih bolova dosuđena novčana naknada i to: na ime pretrpljenih fizičkih bolova u iznosu od 1.790,00 KM, na ime pretrpljenog straha u iznosu od 2.535,00 KM i na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog naruženosti u iznosu od 2.000,00 KM, jer bolovi koje je tužiteljica pretrpila i pretrpljeni strah opravdavaju dosudu novčane naknade u navedenim iznosima.

Nadalje, tuženi navodima žalbe nije doveo u pitanje ni pravilnost i zakonitost odluke prvostepenog suda u pogledu dosude tužiteljici

materijalne štete u iznosu od 870,60 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe (12.11.2015. godine) do isplate, jer je u pogledu iznosa materijalne štete koju je pretrpila, tužiteljica sudu pružila relevantne dokaze.

Naime, utvrđivanje novčane naknade za nematerijalnu štetu predstavlja primjenu materijalnog prava a naknada za pojedine vidove ima za cilj da se oštećenom pruži odgovarajuća satisfakcija prema značaju povrijeđenog dobra i težini povrede i o novčanoj naknadi sud odlučuje po slobodnom uvjerenju, u smislu odredbe člana 240 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Zahtjev za naknadu štete na ime fizičkih bolova tužiteljica je zasnovala na činjenici da je u predmetnoj saobraćajnoj nezgodi zadobila lake i teške tjelesne povrede zbog kojih je trpila bolove koji opravdavaju dosudu novčane naknade i kada je u postupku na osnovu nalaza i mišljenja vještaka ortopeda utvrđen intenzitet i dužina trajanja fizičkih bolova (kao posledica povreda koje je u saobraćajnoj nezgodi zadobila), onda osnovanost ovog zahtjeva nije upitna a ovaj sud nalazi i da dosuđena naknada za navedeni vid nematerijalne štete, koja je dosuđena i u skladu sa Orijentacionim kriterijima koji su u primjeni pred sudovima Distrikta od 01.04.2016. godine kao i naknada za pretrpljeni strah, predstavljaju pravičnu novčanu naknadu koju ima u vidu odredba člana 200 Zakona o obligacionim odnosima. Naime, naknada za pretrpljeni strah je dosuđena prema intenzitetu straha koji je tužiteljica pretrpila i dužini njegovog trajanja, s tim da je vještak neuropsihijatar decidno navela da je relevantni strah (dužina trajanja i intenzitet straha) vezan isključivo za saobraćajnu nezgodu i navela razloge za takvo utvrđenje koje tuženi u postupku nije doveo u pitanje, niti ih navodima žalbe dovodi u pitanje, pa je naknada i za ovaj vid nematerijalne štete kao i za pretrpljene fizičke bolove određena pravilnom primjenom člana 200 Zakona o obligacionim odnosima.

Kako pravo na naknadu nematerijalne štete zbog naruženosti pripada svakom licu kod koga naruženost nastupi kao posledica povređivanja, kada je u postupku utvrđeno da kod tužiteljice naruženost postoji zbog skraćanja noge, zbog čega tužiteljica šepa pa je naruženost uočljiva za okolinu, onda psihičke patnje odnosno duševne bolove tužiteljica prirodno zbog toga trpi i dosuđeni iznos za ovaj vid štete i po ocjeni ovog suda predstavlja pravičnu novčanu naknadu, prema članu 200 Zakona o obligacionim odnosima.

Zahtjevom za naknadu materijalne štete tužiteljica je tražila da joj tuženi plati ukupan iznos od 870,60 KM jer je ovaj izdatak učinila za kupovinu lijekova „koje je koristila po uputama ljekara“. Kako je tužiteljica u postupku dokazala činjenicu da iznos od 870,60 KM predstavlja njen izdatak za lijekove (uvidom u račune i priznanice utvrđen je iznos izdatka) i da je ovaj izdatak imala za lijekove koje je nabavila i koristila prema uputama

ljekara (o čemu su se očitovali vještaci medicinske struke) onda je prvostepeni sud donio zakonitu odluku kada je tuženog obavezao na naknadu navedenog iznosa kao materijalne štete a prema odredbama članova 155 i 190 Zakona o obligacionim odnosima, i donio je zakonitu odluku kada je zakonsku zateznu kamatu dosudio od dana podnošenja tužbe jer tužiteljica pravo na zateznu kamatu na navedenu svotu (koju je utrošila za lijekove) ima od kada je izdatak učinila, pa kada je kamatu tražila od podnošenja tužbe i da je prvostepeni sud zakonsku zateznu kamatu tako i dosudio, onda ne može biti riječi o pogrešnoj primjeni odredbe člana 277 u vezi sa članom 324 Zakona o obligacionim odnosima (na koje odredbe se prvostepeni sud pozvao) a kako to tuženi tvrdi u žalbi.

Međutim, ovaj sud nalazi da tuženi žalbom osnovano ukazuje da pravilnom ocjenom nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke (vještaka ortopeda i vještaka neuropsihijatra) prvostepeni sud nije mogao utvrditi činjenicu da je životna aktivnost tužiteljice umanjena u procentu od 28%, kod toga da se vještak ortoped očitovao da je uslijed zadobijenih povreda ograničenje u životnim aktivnostima tužiteljice u procentu od 25%, a vještak neuropsihijatar (kada je dr B. D. obrazlagala nalaz i mišljenje) da kod tužiteljice postoji trajno umanjjenje životne aktivnosti u procentu od 3%, sa aspekta psihičkog preživljavanja stanja u kome se našla zbog saobraćajne nezgode i da je to umanjjenje pored umanjjenja životne aktivnosti, koje je našao ortoped.

U obrazloženju pobijane presude navedeno je da je o procentu umanjjenja životne aktivnosti tužiteljice prvostepeni sud odlučio na osnovu nalaza i mišljenja navedena dva vještaka, pa je ukupno umanjjenje životne aktivnosti kod tužiteljice 28%, dakle, procenat umanjjenja životne aktivnosti utvrdio je prvostepeni sud zbrajanjem procenta koje su utvrdili navedeni vještaci.

Utvrđivanje ukupnog procenta umanjjenja životne aktivnosti kod tužiteljice na navedeni način nije relevantno utvrđivanje, kako to ukazuje i tuženi u žalbi, jer u okolnostima kada su se o procentu umanjjenja izjasnila (očitovala) dva vještaka prvostepeni sud uopšte nije mogao sam utvrđivati ukupan procenat umanjjenja ni na način da procenat koje su vještaci utvrdili zbroji (matematički sabere), ni na način da sam utvrdi da je ukupan procenat umanjjenja neki procenat u rasponu od 25% do 28%, a kada je prvostepeni sud postupio na naprijed navedeni način onda u obrazloženju presude, u pogledu odluke o dosudi pravične novčane naknade za ovaj vid nematerijalne štete, nedostaju relevantne činjenice i razlozi za presuđenje o ovom dijelu tužbenog zahtjeva koji su bitni za pravilnu primjenu odredaba Zakona o obligacionim odnosima o naknadi nematerijalne štete, pa je prvostepeni sud u konačnici nezakonito postupio kada je odlučio o zahtjevu tužiteljice za naknadu ovog vida nematerijalne štete na navedeni način.

Takvo nezakonito postupanje prvostepenog suda uticalo je na donošenje pravilne i zakonite presude i ima karakter relevantne povrede koju ima u vidu odredba člana 318 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na koju povredu je žalbom ukazao tuženi navodom „da je prvostepeni sud matematički sabrao procenat umanjenja životne aktivnosti i da zbog toga u obrazloženju presude nema relevantnih razloga za ukupan procenat umanjenja umjesto da je tražio da se o ukupnom procentu umanjenja životne aktivnosti, kao o stručnom pitanju, izjasne vještaci i da onda taj dokaz ocijeni prema odredbi člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, a kako učinjenu povredu postupka (zbog koje su u obrazloženju presude izostali relevantni razlozi) ovaj sud nije mogao otkloniti otvaranjem rasprave, zbog prirode povrede i prava stranaka na djelotvoran pravni lijek, valjalo je žalbu tuženog uvažiti i primjenom člana 336 stav 1 tačka 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine prvostepenu presudu ukinuti u pogledu odluke o zahtjevu tužiteljice za naknadu nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti i predmet u ukinutom dijelu vratiti na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će imati u vidu primjedbe i upute iznesene u ovom rješenju i otkloniće sve nedostatke u suđenju (i da se vještak dr H. D. decidno izjasni odnosno opiše u čemu se sastoji umanjenje životne aktivnosti kod tužiteljice) nakon čega će o ovom zahtjevu tužiteljice donijeti novu i na zakonu zasnovanu odluku, koju će potkrijepiti pravilnim i dovoljnim činjeničnim i pravnim razlozima i u skladu sa odredbom člana 130 stav 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odlučiće o svim troškovima postupka imajući u vidu i navode žalbe tuženog kojima ukazuje na nepravilnost odluke o naknadi troškova parničnog postupka (tačka IV obrazloženja žalbe).

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić